

Zaaknummer : 01066360
Ons Kenmerk : ODH1260230
Datum : 21-02-2025

Postadres

Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 18 december 2023 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland een verzoek ontvangen om een opdracht ex artikel 3.18, eerste en vierde lid, van de Wet natuurbescherming te geven aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland om in het wild levende dieren van de in dit besluit opgenomen diersoorten, te weten de knobbelzwaan, de bever, de wolf, de otter, de das, de vos, het ree, het damhert, het edelhert, het wild zwijn, de wasbeer, de wasbeerhond, het sikahert, de muntjak en de goudjakhals, die op enigerlei wijze gewond zijn geraakt, ook valwild genoemd, uit hun lijden te verlossen door het dier opzettelijk te doden of om deze dieren die op welke manier dan ook verstrikt of beknelde zijn geraakt te kunnen bevrijden en zo mogelijk los te laten. Het kan dan nodig zijn deze dieren te vervoeren. Deze opdracht ziet op de volgende handelingen die nodig zijn bij de uitvoering, welke verboden zijn op grond van:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de knobbelzwaan (*Cygnus olor*);
- artikel 3.2, zesde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van de knobbelzwaan (*Cygnus olor*);
- artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de bever (*Castor fiber*), de wolf (*Canis lupus*) en de otter (*Lutra lutra*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van de bever (*Castor fiber*), de wolf (*Canis lupus*) en de otter (*Lutra lutra*);
- artikel 3.10, eerste lid onder a, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de das (*Meles meles*), de vos (*Vulpes vulpes*), het ree (*Capreolus capreolus*), het damhert (*Dama dama*), het edelhert (*Cervus elaphus*) en het wild zwijn (*Sus scrofa*);
- artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van het geweer in een jachtveld dat niet aan de krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels voldoet.
- artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft:
  - o artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
  - o artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer tussen zonsondergang en zonsopgang;
  - o artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming;

In het kader van de veiligheid verlenen wij ambtshalve ontheffing als bedoeld in artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor de volgende handelingen :

- artikel 3.15, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het doden van reeën, edelherten, wilde zwijnen en damherten met een hagelgeweer;
- artikel 3.15, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer met een lagere trefenergie voor het doden van reeën;
- artikel 3.15, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer met een kleiner kaliber dan 6,5 millimeter en een lagere trefenergie voor het doden van edelherten, damherten en wilde zwijnen;

Wij geven de opdracht in het belang van de openbare veiligheid en/of ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige, in het wild levende, dieren en exoten. De opdracht geldt voor de gehele provincie Zuid-Holland, jaarrond (ook op zondagen en feestdagen) en voor onbepaalde tijd. Er mag gedurende het gehele etmaal van de middelen en methoden gebruik gemaakt worden.

Bij de uitvoering van de opdracht zal gebruik worden gemaakt van de volgende middelen:

- het geweer, met de mogelijkheid deze te voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten
- honden, niet zijnde lange honden;
- snij- of steekwapens.

Besluit

Wij besluiten:

- I. een opdracht ex artikel 3.18, eerste en vierde lid, van de Wet natuurbescherming te geven aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland voor het uit het lijden verlossen van dieren van de volgende soorten: de knobbelzwaan, de bever, de wolf, de otter, de das, de vos, het ree, het damhert, het edelhert, het wild zwijn, de wasbeer, de wasbeerhond, het sikahert, de muntjak en de goudjakhals, die op enigerlei wijze gewond zijn geraakt (valwild) in de provincie Zuid-Holland.
- II. dat bij de uitvoering van deze opdracht gebruik kan worden gemaakt van de volgende middelen:
  - het geweer;
  - een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten op of aan het geweer;
  - honden, niet zijnde lange honden;
  - snij- of steekwapens;
- III. ter uitvoering van de opdracht als bedoeld onder beslispunt I, ontheffing te verlenen van de verboden en het bepaalde zoals genoemd in de krachtens artikel 3.26, eerste en tweede lid, van de Wet natuurbescherming gestelde regels voor wat betreft:
  - het gebruik van een geweer op gronden, die niet voldoen aan de eisen van een jachtveld, zoals gesteld in artikel 3.12, van het Besluit natuurbescherming;
  - het gebruik van een geweer voorzien van een geluiddemper (mits toestemming op grond van de Wet wapens en munitie), een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een hagelgeweer of kogelgeweer in een kleiner kaliber of met een lagere trefenergie dan wettelijk voorgeschreven (artikel 3.15, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming);

- het gebruik van een geweer met hiervoor genoemde middelen tussen zonsondergang en zonsopkomst (artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming, zoals gesteld in artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit natuurbescherming.
- IV. ter uitvoering van de opdracht ontheffing te verlenen van de verboden zoals genoemd in artikel 3.2, zesde lid, en artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vervoeren en onder zich hebben van de in dit besluit genoemde vogels en habitatrichtlijnsoorten;
- V. de voorschriften 1 tot en met 7 te verbinden aan deze opdracht.
- VI. dat deze opdracht geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit voor onbepaalde tijd.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze ontwerpbeschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland verleent voor uitvoering van de opdracht schriftelijk of digitaal toestemming.

Voorschriften voor de uitvoerder

- 2 De uitvoerder van de opdracht dient te voldoen aan de gestelde uitvoeringsregels, zoals vermeld op het uitvoeringsformulier van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
- 3 De uitvoerder van de opdracht dient (een kopie van) dit besluit en (een kopie van) het uitvoeringsformulier, waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld, te kunnen tonen. Dit kan zowel in schriftelijke als in digitale vorm.
- 4 Als snij- of steekwapens worden enkel (jacht)messen gebruikt die voldoende groot en geschikt zijn voor het doden van de betreffende diersoort.
- 5 Alle levende dieren die onder zich gehouden worden, moeten binnen 12 uur worden losgelaten/bevrijd of overgedragen aan personen of instanties die krachtens de Wet natuurbescherming en de Wet dieren gerechtigd zijn uit het wild afkomstige dieren onder zich te hebben en te verzorgen. Voorafgaand aan het vervoer van een gedood dier wordt het dier in het veld voorzien van een merkteken met een uniek nummer.
- 6 Voorafgaand aan vervoer van een levend inheems dier ten behoeve van opvang of vrijlating wordt melding gedaan door de uitvoerder van de actie bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en Handhaving, team Groene Wetten. E-mailadres voor meldingen is toezichtnatuur@ozhz.nl, telefoonnummer is 078-7708081 (inspreken op antwoordapparaat). Hierbij moet de locatie worden vermeld waar het dier is aangetroffen en waar het naartoe wordt gebracht, de datum, de diersoort en de naam van de betrokken uitvoerder.
- 7 Het eventueel vrijlaten van dieren gebeurt in een voor dat dier geschikt gebied.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 18 december 2023 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland een verzoek ontvangen om een opdracht ex artikel 3.18, eerste en vierde lid, van de Wet natuurbescherming te geven aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland om in het wild levende dieren van de in dit besluit opgenomen diersoorten, te weten de knobbelzwaan, de bever, de wolf, de otter, de das, de vos, het ree, het damhert, het edelhert, het wild zwijn, de wasbeer, de wasbeerhond, het sikahert, de muntjak en de goudjakhals, die op enigerlei wijze gewond zijn geraakt uit hun lijden te verlossen door het dier opzettelijk te doden of om deze dieren die op welke manier dan ook verstrikt of beknelde zijn geraakt te kunnen bevrijden en zo mogelijk los te laten. Het kan dan nodig zijn deze dieren te vervoeren.

Bij een aangetroffen gewond, in het wild levend, dier (veelal slachtoffer van een aanrijding maar ook andere oorzaken komen voor), is het vaak noodzakelijk om het dier uit het lijden te verlossen. Dergelijke gewond geraakte dieren worden ook wel valwild genoemd. In deze opdracht gaan wij uit van de volgende definitie van valwild: in het wild levende dieren die zijn aangereden of op een andere manier gewond zijn geraakt. Bij het doden van dergelijk valwild is het nodig dat de daartoe bevoegden toestemming hebben om overal en te allen tijde binnen Zuid-Holland deze, in het wild levende dieren uit hun lijden te verlossen. Dit is nodig in het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten', meer specifiek de openbare veiligheid dan wel verkeersveiligheid en 'ter voorkoming van of bestrijding van onnodig lijden van gebrekkige dieren'. Daarnaast kan het voorkomen dat een dier verstrikt of beknelde raakt. Middels dit besluit maken wij het tevens mogelijk om deze dieren te helpen en indien mogelijk op een daarvoor geschikte plaats terug te plaatsen in de natuur. Het kan dan nodig zijn deze dieren te vervoeren. Tevens wordt hiermee invulling gegeven aan de zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (hierna ook: Wnb). Bij de uitvoering moet gebruik gemaakt kunnen worden van het dodingsmiddel dat het meest aangewezen is, gelet op de feitelijke situatie: een mes, kogelgeweer of hagelgeweer.

Op basis van het aanwijzingsbesluit van 15 juni 2010 in combinatie met de Beslissing op bezwaar van 2 augustus 2011 en de aanvulling van augustus 2011 hebben jachtaktehouders op dit moment toestemming om aangereden damherten en reeën te doden in het belang van de openbare veiligheid en ter voorkoming van onnodig lijden. Dit aanwijzingsbesluit is genomen onder de Flora- en faunawet en het is wenselijk om dit besluit te actualiseren. Tevens dient het ook mogelijk te zijn om de opdracht te gebruiken voor andere soorten dan het damhert of het ree. Verder moet het mogelijk zijn om, in het wild levende dieren, te vervoeren.

Procedure

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingswet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op deze procedure.

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en artikel 5.1 van de Wnb zijn op deze beschikking van toepassing.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van 24 december 2024 tot en met 11 februari 2025. Er zijn geen zienswijzen ingebracht.

Wijziging ten opzichte van ontwerpbeschikking

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn geen wijzigingen aangebracht.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De opdracht is getoetst aan de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb), het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb) en de Regeling natuurbescherming (hierna: Rnb).

Op grond van artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb is het verboden, van nature in Nederland in het wild levende, vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Op grond van artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb is het verboden, in het wild levende, dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

Op grond van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb is het verboden, in het wild levende, dieren zoals genoemd in de bijlage behorende bij dit artikel, onderdeel A, opzettelijk te doden of te vangen.

Op grond van artikel 3.18, eerste lid van de Wnb kunnen wij aan faunabeheereenheden of wildbeheereenheden, aan andere samenwerkingsverbanden van personen, of aan personen opdracht geven om, in afwijking van – onder andere – het bepaalde bij of krachtens artikelen 3.1, eerste lid, 3.5, eerste lid en 3.10, eerste lid, aanhef en onder a van de Wnb, opzettelijk dieren te doden.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 3.10, tweede lid, van de Wnb is artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de ontheffing tevens kan worden verleend indien dat nodig is vanwege de in artikel 3.10, tweede lid van de Wnb genoemde belangen.

(Invasieve) exoten

Een ontheffing voor het doden is niet vereist voor exoten in de zin van artikel 3.18, vierde lid, jo. eerste lid, van de Wnb. Voor deze dieren kunnen Gedeputeerde Staten aan faunabeheereenheden of wildbeheereenheden, aan andere samenwerkingsverbanden van personen, of aan personen opdracht geven om, in afwijking van het bepaalde bij of krachtens - onder andere - artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming de omvang van een bij de opdracht aangeduide populatie van dieren van soorten te beperken als dat nodig is in een of meer van de in artikel 3.17, eerste lid, sub a, b, c, van de Wnb genoemde belangen. Dat betekent dat op grond van artikel 3.18, vierde lid jo. 3.8, vijfde lid, Wnb de opdracht ten aanzien van exoten niet wordt getoetst aan de volgende twee criteria:

- er geen andere bevredigende oplossing is, waarbij geen inbreuk op een of meer verbodsbepalingen wordt gemaakt; en

- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De opdracht dient wel nodig te zijn op grond van een of meer van de in artikel 3.17, eerste lid, sub a, b, c van de Wnb genoemde belangen.

Hieronder vallen voor wat betreft de strekking van dit besluit enkel de wasbeer (*Procyon lotor*), de wasbeerhond (*Nyctereutes procyonoides*), het sikahert (*Cervus nippon*) en de muntjak (*Muntiacus reevesi*).

Overige soorten

De goudjakhals (*Canis aureus*) betreft een recentelijk in Nederland waargenomen soort. Deze soort komt voor op bijlage V bij de Habitatrichtlijn en heeft inmiddels de status 1b (Incidenteel/Periodiek). Deze soort valt niet onder de bescherming zoals nader omschreven in dit besluit, derhalve geldt voor deze soort momenteel hetzelfde als voor de (invasieve) exoten zoals hierboven beschreven.

Vervoeren

Vogels (knobbelzwaan)

Op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb is het verboden, anders dan voor verkoop, vogels, delen of producten als bedoeld in het eerste lid, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen.

Op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen van het verbod van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb.

Habitatrichtlijnsoorten (bever, otter, wolf)

Op grond van artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb is het verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen van het verbod van artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb.

Soorten zoals genoemd in artikel 3.10 Wnb (vos, ree, damhert, edelhert, wild zwijn)

Op grond van artikel 3.25 van het Besluit natuurbescherming is het verboden uit het wild afkomstige dieren van de soorten, genoemd in bijlage 1 bij dit besluit, onder zich te hebben of te verhandelen.

Op grond van artikel 3.22, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming wordt aan een ieder vrijstelling verleend van het verbod, bedoeld in artikel 3.25 van het Besluit natuurbescherming, voor het onder zich hebben of verhandelen van een dood dier.

Op grond van artikel 3.22, tweede lid, van de Regeling natuurbescherming wordt aan een ieder vrijstelling verleend van het verbod, bedoeld in artikel 3.25 van het Besluit natuurbescherming, voor het onder zich hebben of verhandelen van een levend dier.

Op grond van artikel 3.22, derde lid, gelden de vrijstellingen uit het eerste en tweede lid:

- a alleen als het dier aantoonbaar verkregen is:

- i) in Nederland overeenkomstig, bijvoorbeeld een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, van de wet; of
- b) indien het een dood dier betreft, aantoonbaar in het wild is gestorven buiten schuld of medeweten van degene die zich het dier heeft toegeëigend.

Gelet op het voorgaande is het toegestaan om de vos, ree, damhert, edelhert en wild zwijn te vervoeren ter uitvoering van de onderhavige opdracht.

Das en exoten

Op grond van artikel 3.25 van het Besluit natuurbescherming is het verboden uit het wild afkomstige dieren van de soorten, genoemd in bijlage 1 bij dit besluit, onder zich te hebben of te verhandelen. De das en exoten worden niet genoemd in bijlage 1 zodat dit verbod niet geldt voor deze soorten.

Middelen en methoden

Op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb worden bij het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, de middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde, in het wild levende, dieren mogen worden gebruikt.

Op grond van artikel 3.12, eerste lid, van het Bnb dient een jachtveld te voldoen aan bepaalde afmetingen. Krachtens artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb is het verboden om een geweer te gebruiken, welke voorzien is van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten. Op grond van artikel 3.15, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming mogen reeën, damherten, edelherten en wilde zwijnen alleen worden geschoten met kogelgeweren met een bepaalde minimale trefenergie. Op grond van artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bnb is het verboden om het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang en binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb.

In artikel 3.26, derde lid, van de Wnb is bepaald dat wij ontheffing kunnen verlenen van de hiervoor genoemde verboden verbonden aan het gebruik van het geweer.

Beoordeling

Andere bevredigende oplossing

Vervoeren voor opvang of loslaten

In sommige gevallen is het doden van gewond geraakte dieren niet noodzakelijk en kunnen dieren, al dan niet op eigen kracht, terugkeren naar de natuur. Soms kan het opportuun zijn om een inheems dier daarom te vervoeren, dan wel naar een opvangcentrum dan wel naar een geschikt gebied om daar direct weer te worden vrijgelaten. Deze overweging laten wij bij de betreffende uitvoerder. Dit maken wij mogelijk middels dit besluit. In de meeste gevallen is het dier er echter dusdanig slecht aan toe dat het noodzakelijk is om het uit het lijden te verlossen. Daarom is het vervoeren voor opvang of vrijlaten geen geschikt alternatief voor al het valwild.

Conclusie andere bevredigende oplossingen

Om een aangereden dier, waarvan herstel niet meer mogelijk is, uit zijn lijden te verlossen zijn er geen andere bevredigende oplossingen dan het doden van het betreffende dier.

Belangenonderbouwing

De opdracht wordt gegeven, in het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid', meer specifiek de verkeersveiligheid (artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, sub 1 van de Wnb) en in het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip

van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', meer specifiek de openbare veiligheid dan wel verkeersveiligheid (artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, sub 3 van de Wnb) en 'ter voorkoming van of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren' (artikel 3.10, tweede lid, aanhef en onder d van de Wnb).

Ter voorkoming van of bestrijding van onnodig lijden van gewonde dieren

Wanneer een in het wild levend dier aangereden wordt of op een andere wijze gewond is geraakt, hoeft dit niet altijd direct tot de dood van het aangereden dier te leiden. Als na een aanrijding of een ander incident het dier nog ter plaatse of in de omgeving aanwezig is en dus niet in staat is (verder) weg te vluchten, dan zullen de verwondingen dermate ernstig zijn dat herstel niet meer mogelijk is en zal het dier in een later stadium alsnog komt te overlijden. Het is het noodzakelijk dat een dergelijk gewond geraakt dier zo spoedig mogelijk gevonden wordt, waarna het dier, indien noodzakelijk, zo spoedig en deskundig mogelijk uit zijn lijden wordt verlost.

Openbare veiligheid

In Tabel 1 wordt een overzicht weergegeven van de bekende gevallen waarin valwild uit het lijden verlost moest worden en de bekende gevallen van aanrijdingen met de, in dit besluit opgenomen, soorten binnen de provincie Zuid-Holland. Niet alle aanrijdingen worden geregistreerd, het daadwerkelijke aantal aanrijdingen is groter. Na een aanrijding met een in het wild levend dier kan een gevaarlijke situatie ontstaan voor weggebruikers, met in sommige gevallen zelfs fatale gevolgen voor de bestuurder en inzittenden. Gewonde, in het wild levende, dieren kunnen voor gevaarlijke situaties zorgen doordat ze zich onvoorspelbaar gedragen. Een gewond dier op of naast de weg is een gevaarlijk obstakel en zorgt voor afleiding voor weggebruikers.

Tabel 1: een overzicht van de bekende gevallen van aanrijdingen en de overige situaties waarbij gewonde, in het wild levende, dieren uit het lijden verlost moesten worden binnen de provincie Zuid-Holland over de afgelopen 6 jaar.

Soort/Noodzaak	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (t/m 15/12)	Totaal
Bever								
Aanrijding						1	3	4
Overig		1					1	2
Damhert								
Aanrijding	6	9	7	11	3	7	9	52
Overig	4	6	14	6	5	7	8	50
Edelhert								
Overig				1				1
Muntjak								
Overig				1				1
Ree								
Aanrijding	161	188	248	269	215	211	232	1.518
Overig	104	114	157	212	212	245	268	1.312
Vos								
Aanrijding	9	5	15	4	13	15	9	70
Overig	5	4	11	11	14	8	7	60

Conclusie belangenonderbouwing

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de voorgenoemde belangen voldoende zijn onderbouwd.

Staat van instandhouding

In het wild levende dieren die door een aanrijding of op een andere wijze gewond zijn geraakt zullen zodanig verzwakt zijn en zullen redelijkerwijs geen volwaardig onderdeel meer uitmaken van de populatie en dus ook niet

bijdragen aan de instandhouding hiervan. Het doden van deze individuen zal derhalve dan ook niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding. Indien dieren bevrijd kunnen worden en niet of minimaal verwond zijn kunnen deze op een geschikte locatie nabij de vanglocatie worden vrijgelaten. Hiermee kan het individu nog altijd deel uitmaken van de lokale populatie.

Conclusie staat van instandhouding

Op basis van het bovenstaande stellen wij dat het doden van valwild geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten.

Middelen en methoden

Wij wijzen verschillende middelen aan ten behoeve van het uit het lijden verlossen van valwild. De persoon die verantwoordelijk is voor de uitvoering van deze opdracht in het veld zal zelf een weloverwogen keuze moeten maken over welk middel het beste ingezet kan worden per situatie.

Middelen op, aan en bij het geweer

Op grond van artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb mag een geweer niet zijn voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron of enig ander instrument om in de nacht te schieten, waaronder nachtzichtapparatuur. Wij zijn op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb bevoegd om hiervoor ontheffing te verlenen.

Geluiddemper

Het gebruik van een geluiddemper zorgt voor minder impact in natuurgebieden en minder verstoring van fauna, minder onrust bij recreanten en omwonenden binnen en buiten de bebouwde kom en minder gehoorbelasting voor de faunabeheerders.

Nachtzichtapparatuur

Wat nachtzichtapparatuur betreft, achten wij dit noodzakelijk omdat er gerede kans bestaat dat er 's nachts opgetreden dient te worden. In dit geval zijn deze middelen nodig om veilig en efficiënt op te kunnen treden. Tevens kan nachtzichtapparatuur het nazoeken van een gewond dier vergemakkelijken.

Kalibers

Ambtshalve nemen wij, met het oog op de veiligheid, aanvullende voorwaarden op voor wat betreft de te gebruiken vuurwapens. Op grond van artikel 3.15, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming mogen reeën, damherten, edelherten en wilde zwijnen alleen worden geschoten met kogelgeweren met een bepaalde minimale trefenergie. Wij zijn op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb bevoegd om hiervan ontheffing te verlenen. In verband met risico's voor de directe omgeving, onder andere door ricochet van kogels, is het in de meeste gevallen veiliger om een kleiner kaliber of een hagelgeweer te gebruiken bij het, op korte afstand, uit het lijden verlossen van een gewond dier. Deze wapens zijn op de korte afstand uiterst geschikt om een dier onmiddellijk te doden.

Gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang

Op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb kunnen gedeputeerde staten een ontheffing verlenen om af te wijken van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.16, eerste lid, van het Bnb, waarin is bepaald dat geweren niet worden gebruikt voor zonsopgang en na zonsondergang.

Wij achten dit in dit geval noodzakelijk gezien het feit dat er de mogelijkheid moet zijn om gedurende het gehele etmaal in te kunnen grijpen wanneer er sprake is van een lijdend dier, aangezien de kans op een aanrijding met een wild dier groter is rond de schemering en 's nachts.

Gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom en op gronden die niet voldoen aan de eisen van een jachtveld

Op grond van artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bnb mag een geweer niet gebruikt worden binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb. En op grond van artikel 3.12, eerste lid, van het Bnb dient een jachtveld te voldoen aan bepaalde afmetingen.

Het kan voorkomen dat een gewond, in het wild levend dier, wordt aangetroffen op een locatie gelegen binnen de bebouwde kom of op een locatie die niet voldoet aan de vereisten van een jachtveld. In deze situaties is er alsnog een grote noodzaak om op te kunnen treden en het onnodig lijden van een dier zo veel mogelijk te kunnen voorkomen. Om deze reden achten wij het noodzakelijk om op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb ontheffing te verlenen voor bovenstaande verboden.

Honden en snij- en steekwapens

Middels een snij- en/of steekwapen kan, wanneer de situatie het toelaat, een gewond, in het wild levend, dier snel uit zijn lijden verlost worden. Zoals vastgelegd in de voorschriften kan onder deze opdracht enkel het mes worden gebruikt voor het doden van, in het wild levende, dieren. Honden, niet zijnde lange honden, kunnen waar nodig ingezet worden voor de nazoeke van gewonde, in het wild levende, dieren. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

Conclusie middelen en methoden

Op grond van bovenstaande argumenten, zijn wij van mening dat wij op grond van 3.26, derde lid, van de Wnb voor alle aangevraagde middelen voor afwijkingen van het gebruik van het geweer, onder de genoemde voorwaarden, ontheffing kunnen verlenen.

Locatie, periode van gebruik en looptijd van de opdracht

Wij achten het wenselijk dat de opdracht geldend is in de gehele provincie Zuid-Holland op alle gronden en 24 uur per dag, ook op zon- en feestdagen, aangezien in de gehele provincie dieren kunnen worden aangereden dan wel gewond kunnen raken.

Wij verwachten dat valwild in welke vorm dan ook zal blijven voorkomen, zowel een aangereden of een anderszins gewond, in het levend, dier. Derhalve achten wij het noodzakelijk dat deze opdracht voor onbepaalde tijd geldt.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere toestemmingen nodig zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld van de gemeente of het waterschap.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere toestemmingen nodig zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld van de gemeente of het waterschap.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande geven wij de opdracht als bedoeld in artikel 3.18, van de Wnb aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland, onder de in dit besluit opgenomen voorwaarden.

-